

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Археологија – основне академске студије
Назив предмета: Прве државе на Блиском истоку: формирање, чиниоци и процеси
Наставник/наставници: Бранислав Анђелковић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Претходно положени предмети: Археологија Палестине: епипалеолит - бронзано доба; Археологија Египта: пре- и ранодинастички период; Египат и окружење: међуодноси у IV миленијуму п. н. е.; Основе библијске археологије.
Циљ предмета Стицање сазнања о палеополитици и еволуционој трајекторији првих држава формираних на подручју Блиског истока. Упознавање са процесима, динамиком и маркерима социополитичке комплексности нивоа државе и могућностима њиховог археолошког дефинисања. Развијање способности синтетизовања и критичког преиспитивања података.
Исход предмета Перципирање научно-методолошког садржаја и места палеополитике у контексту разумевања древних друштава и археолошких изучавања, уз указивање на њене шире импликације. Овладавање базичним теоријским концептима у истраживању проблематике настанка држава.
Садржај предмета Елементи идентификације државе у археолошком контексту Блиског истока. Могућности археолошког дефинисања прелаза са нивоа поглаварства на ниво државе, те праћења потенцијалних чинилаца и процеса настанка државе. Модели социјалне комплексности и централизације. Месопотамија током Урук периода. Формирање и развојне фазе државе у Египту, од пре-нома до империје.
Литература Anđelković, B., 2004, The Upper Egyptian Commonwealth: A Crucial Phase of the State Formation Process. Pp. 535-546 in <i>Egypt at its Origins. Studies in Memory of Barbara Adams. Proceedings of the International Conference "Origin of the State. Predynastic and Early Dynastic Egypt", Krakow, 28th August - 1st September 2002</i> . Orientalia Lovaniensia Analecta 138, eds. S. Hendrickx et al. Leuven: Peeters Publishers. Anđelković, B., 2006 Models of State Formation in Predynastic Egypt. Pp. 593-609 in <i>Archaeology of Early Northeastern Africa. In Memory of Lech Krzyżaniak</i> . Studies in African Archaeology 9, eds. K. Kroeper, M. Chłodnicki and M. Kobusiewicz. Poznań: Poznań Archaeological Museum. Anđelković, B., 2008, Parameters of Statehood in Predynastic Egypt. Pp. 1039–1056 in <i>Egypt at its Origins 2: Proceedings of the International Conference "Origin of the State. Predynastic and Early Dynastic Egypt", Toulouse (France) 5th -8th September 2005</i> , eds. B. Midant-Reynes, Y. Tristant, J. Rowland and S. Hendrickx. Orientalia Lovaniensia Analecta 172. Leuven, Paris and Dudley, MA: Uitgeverij Peeters and Departement Oosterse Studies. Anđelković, B., 2011, Factors of State Formation in Protodynastic Egypt. Pp. 1219-1228 in <i>Egypt at its Origins 3: Proceedings of the Third International Conference "Origin of the State. Predynastic and Early Dynastic Egypt", London, 27th July – 1st August 2008</i> , eds. Renée F. Friedman and Peter N. Fiske. Orientalia Lovaniensia Analecta 205. Leuven, Paris and Walpole, MA: Uitgeverij Peeters and Departement Oosterse Studies. Anđelković, B., 2011, Political Organization of Egypt in the Predynastic Period. Pp. 25-32 in <i>Before the Pyramids: The Origins of Egyptian Civilization</i> , ed. Emily Teeter. Oriental Institute Museum Publications 33. Chicago: The Oriental Institute of the University of Chicago. Anđelković, B., 2014, The Molding Power of Ideology: Political Transformations of Predynastic Egypt. <i>Issues in Ethnology and Anthropology</i> (Belgrade) n.s. 9/3: 713-722. Anđelković, B., 2018, <i>Arheologija smrti: ka razumevanju starog Egipta</i> . Arhipelag: Beograd. [str. 65–88]. Algaze, G., 2001, The Prehistory of Imperialism. Pp. 27-83 in <i>Uruk Mesopotamia & Its Neighbors: Cross-Cultural Interaction in the Era of State Formation</i> , ed. M. S. Rothman. Santa Fe and Oxford: School of American Research Press and James Currey. Baines, J. and Yoffee, N., 1998, Order, Legitimacy, and Wealth in Ancient Egypt and Mesopotamia. Pp. 199-260 in <i>Archaic States</i> , eds. G. M. Feinman and J. Marcus. Santa Fe: School of American Research Press. Earle, T., 1997, <i>How Chiefs Come to Power</i> . Stanford: Stanford University Press [strane 1-16, 67-75, 105-110,

143-158, 203-211].

Forest, J.-D., 2005, The State: The Process of State Formation as Seen from Mesopotamia. Pp. 184-206 in *Archaeologies of the Middle East: Critical Perspectives*, eds. S. Pollock and R. Bernbeck. Malden, MA: Blackwell.

Haas, J., 1982. *The Evolution of the Prehistoric State*. New York and Guildford: Columbia University Press.

Haas, J. (ed.) 2001 *From Leaders to Rulers*. New York et al.: Kluwer Academics/Plenum Publishers.

Yoffee, N. 1993 Too many chiefs? (or, Safe texts for the '90s). Pp. 60-78 in *Archaeological theory: who sets the agenda?*, eds. N. Yoffee and A. Sherratt. Cambridge: Cambridge University Press.

Yoffee, N., 2005, *Myths of the Archaic State: Evolution of the Earliest Cities, States, and Civilizations*. Cambridge: Cambridge University Press [strane 4-21]. Haas, J. 1982 *The Evolution of the Prehistoric State*. New York: Columbia University Press [130-152].

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 2

Практична настава:

Методе извођења наставе

Предавања, курс траје 15 недеља, 2 часа недељно.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе

један колоквијум, писмени или усмени, у седмој недељи наставе

32 поена

Завршни испит
ПИСМЕНИ

68 поена